

FORSVARET

Forsvarets operative hovedkvarter

1 av 2

Vår saksbehandler

OBLT Andreas Almås-Norum, anorum@mil.no
+4775 53 60 21, 0565 6021
FOH/Ledelse/SEKR/Jur

Vår dato

2022-06-10

Vår referanse

2022/023323-001/FORSVARET/ 400

Tidligere dato**Tidligere referanse****Til**

Tolletaten
Postboks 2103 Vika
0125 OSLO
NORGE

Kopi til

Forsvarsstaben

FOH høringsinnspill til vareinnførselsforskriften

1 Bakgrunn

Forsvarets Operative Hovedkvarter (FOH) viser til høringskriv om forskrifter til vareførselsloven. FOH har ingen kommentarer eller innspill til forskrift til lov om tollavgift.

I det følgende vil FOH redegjøre for noen praktiske problemstillinger knyttet til tollkontroll av innførsel av materiell og forsyninger som del av Forsvarets operative virksomhet og anmodninger om at disse hensyntas ved endringer av gjeldende regelverk.

2 Drøfting

I det følgende vil FOH vise til tre konkrete endringer eller regler i vareførselsforskriften og våre kommentarer til disse.

2.1 Avvikling av direktekjøringsordningen.

FOH viser til foreslått endring om avvikling av den såkalte «direktekjøringsordningen». Det FOHs forståelse at styrker fra allierte nasjoner benytter seg av denne ordningen ved mottak av styrker i Nord-Norge. Dette er særlig knyttet til mottak av militære eller statsfly ved de militære ikke internasjonale flyplassene i Norge, det vil si Bardufoss, Andøya, Ørlandet og Værnes. Ved mottak av styrker og materiell ved disse flyplassene fremvises ikke NATO skjema 302 ved grensepassering, men nødvendig dokumentasjon overleveres i etterkant av grensekryssingen ved nærmeste tollkontor. Tilsvarende praksis er etablert ved mottak av materiell og forsyninger over havneanlegg som ikke har ordinær tilstedeværelse av tolletaten. Materiell og forsyninger som føres inn i landet er beregnet enten for lagring, bruk for deretter retur til hjemland, eller forbruk i landet av den styrken som har medbrakt forsyningen. FOHs forståelse er at praksisen er basert på direktekjøring.

FOH ønsker i denne sammenheng å finne frem til en velfungerende og praktisk løsning for å ivareta nasjonale behov ifm mottak av allierte styrker. FOH oppfatter at det er et behov for et særlig unntak for import av militært materiell og forsyninger etter reglene nedfelt i NATO SOFA og etablert praksis i NATO. Videre vil FOH imøtekommer en dialog både for utforming og regler i overgangsperioden og en varig løsning etter overgangsperiodens avslutning.

Postadresse

Postboks 800 Postmottak
2617 Lillehammer
Norge

Besøksadresse

Reitan
8058 TVERLANDET
Norge

Sivil telefon/telefaks

/

Militær telefon/telefaks

99/0500 3699

Epost/ Internett

forsvaret@mil.no
www.forsvaret.no

Vedlegg**Organisasjonsnummer**

NO 986 105 174 MVA

2.2 Deklarasjonsplikt til SAFESEA-NET

Etter den nåværende tollforskriftens §3-2-3 skal anløpende fartøy deklarerer blant annet besetning og last, FOH ser at denne regelen i all hovedsak videreføres i forslag til ny vareførselsforskrift.

FOH vil i den anledning rette oppmerksomhet mot en kollisjon mellom rettslig pålagte forpliktelser på Forsvaret. Den informasjonen som etterspørres, dvs deklarasjon av besetning og last, er gradert etter lov om nasjonal sikkerhet. Det vil si at, dersom Forsvaret skulle lagt inn informasjonen i et ugradert system etter deklarasjonsplikten, så strider vi mot vår pålagte taushetsplikt etter sikkerhetsloven. FOH ønsker at det i denne sammenheng fastsettes et klart fritak fra militært registrerte fartøy slik at denne regelkonflikten kan unngås.

FOH vil og påpeke at utfordringen ikke er avgrenset til fartøy tilhørende det norske Forsvaret, men vil være allmenngyldige for alle militære fartøy som anløper Norge. I forhold til allierte fartøy er også den etterspurte informasjonen strengt talt Norge uvedkommende da fremmede krigsskip nyter av absolutt immunitet etter FNs Havrettskonvensjon slik at eventuell last om bord på slike fartøy ikke kan eller skal kontrolleres av Norge.

2.3 Bruk av grensepasseringspunkter ved taktisk landmanøver

Regelverket knyttet til krav om passering på definerte grensekryssingspunkter medfører noen utfordringer knyttet til gjennomføring av samtrening med særlig svenske og finske styrker, på tvers av landegrensene. I slike situasjoner oppstår det situasjoner der praktiske og fornuftige hensyn til gjennomføring av øvelsen medfører at grensekryssing på definerte grensekryssingspunkter blir utilrådelig. Rent praktisk kan opprettholdelse av krav om kryssningspunkter medføre at en avdeling må flytte seg flere mil for å komme til riktig kryssningspunkt, for å krysse over og gjenta prosessen på andre siden av grensen, fra vår side er dette i stort uforenelig med gjennomføring av slike øvelser og vil medføre en unødig forbruk av offentlige midler på drivstoff og arbeidstid.

Denne problemstillingen er tidligere løst gjennom at Forsvaret har anmodet om, og fått innvilget, dispensasjon fra krav om grensepasseringspunkt i de enkelte tilfeller. Dette fremstår likevel for FOH som en noe upraktisk og unødig tungvint prosess. FOH anmoder således om at det implementeres et generelt unntak i regelverket vedrørende grensepasseringspunkter for taktisk landmanøver på tvers av landegrenser under Forsvarets ledelse og etter avtale med relevante partner eller allierte nasjoner.

2.4 Avsluttende kommentar

For øvrig vil FOH ønske å fortsette den gode dialogen som har vært, i den hensikt å sikre at både regelverk og praksis knyttet til innførsel av materiell og forsyninger til allierte avdelinger understøtter alliert mottak og forsvaret av landet i henhold til gjeldende nasjonalt og NATO planverk.

3 Konklusjon

FOH viser til over nevnte innspill til vareførselsforskriften.

Morten Line Anderssen
Oberst
DCOS Support

Dokumentet er elektronisk godkjent, og har derfor ikke håndskreven signatur.
